

Infectiepreventie

Voorwoord

In deze informatiebrochure willen wij je op je eerste werkdag in het Groene Hart Ziekenhuis graag wijzen op enkele algemene regels ter preventie van infecties.

Inhoud

1. Wat is een infectie?	1
2. Preventie van infecties in het ziekenhuis	1
3. Persoonlijke hygiëne	2
4. Voorkom infecties bij jezelf	2
5. Melding betreffende infecties.....	3
6. Tot slot	3

1. Wat is een infectie?

Een infectie is een besmetting van het lichaam met micro-organismen, zoals bacteriën en virussen, gevolgd door vermeerdering van de micro-organismen enerzijds en een afweerreactie van het lichaam anderzijds. Factoren die een belangrijke rol spelen bij het ontstaan van een infectie zijn de hoeveelheid (dosis) micro-organismen en onze weerstand. Maatregelen om infecties te voorkomen zijn er dan ook op gericht deze factoren te beïnvloeden.

2. Preventie van infecties in het ziekenhuis

De patiënten in een ziekenhuis hebben een grotere kans een infectie te krijgen dan gezonde mensen. De oorzaken zijn:

- veel patiënten hebben een verminderde weerstand;
- door de aanwezigheid van patiënten met algemene of plaatselijke infecties zijn in het ziekenhuis meer ziekteverwekkende bacteriën aanwezig;
- door de vele en vaak intensieve directe contacten van patiënten met artsen en verpleegkundigen is de kans op overdracht van micro-organismen van de ene op de andere patiënt groot.

Maatregelen ter voorkoming van infecties in het ziekenhuis zijn daarom van het grootste belang en op velerlei manieren mogelijk.

De volgende maatregelen voorkomen de overdracht van micro-organismen van patiënt naar patiënt of jouzelf en vice versa. Zij gelden voor elke medewerker op de afdelingen waar gewerkt wordt met patiënten en/of patiëntenmateriaal (urine, bloed, weefsels, enz.) of met geneesmiddelen, voedsel en andere voor de patiënt bestemde zaken. De voorzorgsmaatregelen die je hieronder aantreft kun je nalezen op GHZ Intern, onder afdeling Infectiepreventie, in de protocollen Persoonlijke hygiëne van de medewerker en Handhygiëne.

3. Persoonlijke hygiëne

Handhygiëne

Aan handhygiëne moet grote aandacht worden besteed omdat veel micro-organismen worden overgedragen door niet of onvoldoende gedesinfecteerde of gewassen handen. Het wassen van de handen met water en vloeibare gewone zeep is alleen vereist bij zichtbaar vuile handen. Als de handen niet zichtbaar verontreinigd zijn, dienen ze ná en vóór ieder patiëntencontact te worden ingewreven met handalcolhol.

Kleding

Dienstkleding heeft zowel een herkenningfunctie als een beschermende functie en dient steeds tijdens het werk te worden gedragen. De kleding moet tenminste iedere dag verschoond worden; verontreinigde kleding moet echter direct vervangen worden.

Het is niet toegestaan om over de dienstkleding shawls, vesten en dergelijke te dragen. De dienstkleding wordt in het ziekenhuis aan- en uitgetrokken. Het is verboden de dienstkleding buiten het ziekenhuis te dragen, aangezien dan mogelijk ziekteverwekkende micro-organismen worden meegedragen. Alle uitgangspunten en regels zijn te vinden in de werkwijzer Kleding.

Sieraden

Het dragen van ringen, armbanden en een polshorloge is tijdens de werkzaamheden niet toegestaan. Door de aanwezigheid van deze sieraden is het afdoende reinigen van de huid ter plaatse moeilijk. Onder sieraden heerst een warm en vochtig klimaat waar bacteriën zich extra snel vermenigvuldigen. Daarnaast kunnen sieraden de patiënt ook mechanisch beschadigen.

4. Voorkom infecties bij jezelf

Eten, drinken en roken

Eten, drinken en roken is verboden in de ruimten waar met patiënten en/of patiëntmateriaal gewerkt wordt. Het nuttigen van maaltijden is alleen toegestaan in de daartoe aangewezen ruimten, zoals het personeelsrestaurant.

Voorkom accidenteel bloedcontact

Door zich te prikken aan gebruikte naalden of zich te verwonden aan met bloed besmet glaswerk of instrumentarium of door het spatten van bloed op oog- of mondslijmvlies, kunnen medewerkers besmet worden met het hepatitis B virus (HBV), het hepatitis C virus (HCV) of het aidsvirus (HIV). Een besmetting met HBV of HCV kan aanleiding geven tot een ernstig ziektebeeld, dat zich voornamelijk uit in een leverontsteking. De kans om d.m.v. een prikaccident de ernstige HIV-besmetting op te lopen is gelukkig erg klein. Accidenteel bloedcontact door een naald kan worden vermeden door de naald na gebruik niet terug te steken in de bijbehorende naaldhuls, maar gebruik te maken van de gele naaldenbekers. Zo wordt niet alleen de naald veilig gescheiden van de spuit of het afnamesysteem, maar wordt ook voorkomen dat zich gedurende het transport prikaccidenten voordoen.

Hoe te handelen na een prikaccident

Om bij een prikaccident het risico op een bloedoverdraagbare infectie zo klein mogelijk te houden is het beslist nodig om, nadat de wond goed is gespoeld en gedesinfecteerd, onmiddellijk contact op te nemen met de afdeling Infectiepreventie. Buiten kantooruren en bij geen gehoor neemt men contact op met de dienstdoende arts-microbioloog. Daar treft men dan de noodzakelijke maatregelen. Zie protocol Accidenteel bloedcontact.

Beschouw alle bloed als besmet

Draag handschoenen in de volgende situaties:

- Te verwachten contact met bloed of andere besmettingsbronnen.
  - Contact met huidbeschadigingen.
  - Contact met slijmvliezen.
  - Inbrengen en uithalen van intravasculaire lijnen.
  - Afnemen van bloed uit intravasculaire lijnen.
  - Contact met textiel, instrumenten en andere materialen die met bloed verontreinigd zijn.
- Verwijder bloedspatten op de huid onmiddellijk met water en zeep. Verwijder gemorst bloed direct; eerst huishoudelijk reinigen, dan desinfecteren met alcohol 70%. Draag hierbij handschoenen.

5. Melding betreffende infecties

Infecties bij jezelf, hoe onbeduidend ze ook mogen lijken, kunnen gevaar voor besmetting voor anderen opleveren. Dit geldt natuurlijk voor iedereen, maar in het bijzonder voor hen, die direct of indirect betrokken zijn bij de verzorging van patiënten. Bij diarree - met misschien veel ziekteverwekkende bacteriën in de ontlasting - of bij huidandoeningen is de kans groot dat de bacteriën tijdens de werkzaamheden worden overgebracht op patiënten.

De volgende infecties moeten daarom, nadat het afdelingshoofd is ingelicht, gemeld worden aan de bedrijfsarts:

- Infecties van de huid, ogen en oren.
- Aanhoudende diarree.
- Hepatitis A, B, C of E.
- Herpesinfecties.

6. Tot slot

Het resultaat van alle voorschriften tezamen - het beperken van het aantal en de ernst van de infecties staat of valt met de bereidheid de voorschriften zorgvuldig te hanteren. Wij rekenen op jouw enthousiaste medewerking aan dit streven! Het meedenken van alle medewerkers op het gebied van de infectiepreventie is heel belangrijk. Suggesties ter verbetering of aanvulling van het voorgestane beleid worden door de Infectiecommissie zeer op prijs gesteld.

Je kunt voor vragen en/of opmerkingen contact opnemen met de afdeling Infectiepreventie, toestel 5495/5033/5995.